Anul al 58-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 215 Luni 11 August 1941
14 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE
ÎN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
ÎN ȚARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

DATORIA FIECĂRUIA ȘI A TUTUROR

Dacă sfântă și fără de margini este bucuria poporului român, din clipa în care — mai curând decât sperau toate gândurile noastre — voința Dreptății divine și bravura oștilor româno-germane au recucerit Basarabia și Bucovina de Nord, nu trebue să uităm nici grelele îndatoriri pe care prăpădul abătut asupra acestor provincii de către hoardele comuniste le impune FIECĂRUI ROMÂN. Distrugerile sunt atât de întinse și atât de satanic operate, încât sunt orașe, sate, așezăminte publice sau de utilitate publică, a căror reclădire trebue pusă total și imediat în lucru. A nu răspunde de îndată acestei îndatoriri, a temporiza sau a lăsa pe seama puterilor de mult sleite ale populației locale povara acestei uriașe opere reparatorii, ar însemna nu numai un incalificabil act de ingratitudine și de lipsă de solidaritate față de suferințele și martirajul acelei populații, dar și un primejdios act de politică negativă, ce se va întoarce total împotriva creditului și intereselor superioare ale Statului român.

Refacerea temeiurilor de viață organizată a nouilor provincii, ridicarea lor la starea de înflorire la care ajunseseră și pe care o merită din plin, este în primul rând o condiție de bună rânduială și de echilibru intern. In starea nenorocită în care se găsesc astăzi aceste ținuturi, cu gospodăriile și rostul de viață al oamenilor, distruse; cu posibilitățile de înfiripare a unei organizațiuni economice și administrative, cu totul reduse; cu jalea, pustiul și strâmtorarea revărsate pretutindeni, ele ar rămânea smulse din circuitul sănătos al colectivității naționale în care abia s'au reintegrat, ceeace ar lăsa drum liber tuturor amărăciunilor și desnădejdilor, pe care propaganda dușmană n'ar întârzia să le fomenteze și să le exploateze.

Aceasta, însă, nu trebue să se întâmple.

Ne-am face vinovați în fața istoriei, în [illegible] a comandamentelor de l[illegible] români și de buni creștini. Ne-am face vinovați mai ales în fața jertfei sfinte a ostașului român, care — EL — și-a făcut datoria din plin și neprecupețit.

Trebue să ne arătăm vrednici de fapta lui bravă, de dăruirea lui caldă și vitează pe altarul patriei sfârtecate.

E rândul nostru acum, al celor rămași involuntar la rosturile noastre, departe de suferința și încordarea de pe liniile de luptă.

Datori suntem, dar, să adăogăm tot sprijinul și toată jertfa de care suntem capabili la sforțările Statului de a ridica din țărâna ruinelor și a pustiirilor provinciile recucerite. Să facem zid în jurul Conducerii de stat, să sporim cu tot prisosul nostru de muncă, de bani și de suflet mijloacele de lucru ale Statului, căci numai așa bucuria revederii va fi temeinică și constructivă; numai așa vom putea sărbători, mâine, victoria definitivă.

ISTORIA TRANSILVANIEI

Răspuns ziarului „Pesti Ujsag"

de R. SEIȘANU

Zilele trecute ne-am ocupat de afirmațiile făcute de d. Bardossy Laszló, primul ministru al Ungariei, în articolul său publicat în „Europaische Revue" din Berlin, sub titlul „Misiunea europeană a Ungariei", privitoare la Românii din Transilvania.

Cum d. Bardossy, ca și contele Andrassy în memoriile sale ce le-a adresat în 1920 conferinței păcei din Paris, în calitate de președinte al delegației de pace a Ungariei, a susținut în articolul său din „Europaische Revue", teoria „imigrațiunii în massă" a Românilor din Țara Românească și Moldova, peste Carpați, în cursul secolilor XIII—XVIII, spre a ajunge la concluzia că numai în urma acestui fenomen social s'ar fi modificat structura etnică a Transilvaniei în favoarea Românilor, devenind ei „elementul național cel mai puternic", noi am răspuns restabilind adevărul istoric.

Din cele câteva documente pe care le-am amintit în articolul nostru, reese destul de limpede și convingător, că între secolii XIII și XVIII un fenomen social în sens invers s'a petrecut: Românii din Transilvania au trecut în număr mare în Țara Românească și în Moldova.

Carpații n'au fost niciodată o barieră între frați, o frontieră despărțitoare, ci o trăsură de unire.

Explicația acelui fenomen social, în sens invers celui indicat de d. Bardossy, o găsim în însăși istoria dramatică a Transilvaniei și în deosebi în aceea a populațiunii sale băștinașă, românești.

Un răspuns celor scrise de noi a dat zilele trecute d. Andrei Kora, într'un articol apărut în ziarul maghiar „Pesti Ujsag", sub titlul: „Universul" și adevărul".

D. Andrei Kora se consideră autorizat să răspundă el observațiilor și constatărilor documentare ce le-am făcut noi în legătură cu articolul d-lui Bardossy Laszló, primul ministru al Ungariei.

Ce afirmă d-sa?

1. Ziarul „Universul" nu menționează că la o dată și mai veche, Românii ferindu-se de tătari, în secolul al XIII-lea, s'au refugiat în munții Transilvaniei acoperiți de păduri, care ofereau siguranță; iar după dispariția tătarilor, n'au mai vroit să se inapoeze în „sărăcia orientală", ci au continuat să rămână pe loc, ocupând ținuturile rămase fără stăpân în urma morții ungurilor căzuți pe câmpurile de onoare în bătăliile împotriva tătarilor. Aceasta e adevărul istoric".

Nu. Adevărul istoric este altul.

Dacă autorul articolului din „Pesti Ujsag" ar fi consultat documentele și lucrările istorice străine privitoare la expediția mongolilor (tătarilor) din 1240—1241, în Europa centrală, ar fi putut afla ușor adevărul.

In lucrarea istorică a englezului Harold Lamb, „Gengis-Khan", se spune că cel mai valoros document contimporan privitor la marea expediție militară a mongolilor din sec. XIII, este „Janiut-Tavarik" (Analele persane), scrise de guvernatorul Persiei din acea epocă în colaborare cu istoric mongoli, chinezi și turci. Aceste anale s'au publicat de Vrosset în Gibes Memorial Series (Leyde, London).

Se știe că una din hoardele mongole a trecut prin Transilvania; pe când celelalte, au trecut Carpații de nord, prin trecătoarea Muncaci, în Ungaria și au nimicit armata ungară de sub comanda regelui Bela, în câmpia Majo de lângă râul Sajo.

In analele persane scrise de Fadl' allah Rașid-ed-Din, dela sfârșitul sec. XIII, sub titlul Jami-at-Tavarikh, se spune, că hoarda mongolă, dela dreapta, trecând prin țara Olțului (Transilvania), s'a luptat cu armata condusă de Bazaran-ban ce eșise

(Continuare in pag. 2-a)

VIZITA MAJESTĂȚII SALE REGINA MAMĂ LA AȘEZĂMINTELE M. S. ELENA ȘI LA ALTE SPITALE DIN CAPITALĂ

M. S. Regina Mamă Elena între răniți

M. S. Regina-Mamă Elena a venit eri dela Sinaia, pentru a vizita spitalele de răniți din Capitală.

Majestatea Sa, însoțită de înalta doamnă de onoare Catargi și de d. lt.-col. Petre Lazăr, aghiotant regal, a vizitat, întâi, spitalul militar, instalat în clădirea „Așezămintelor M. S. Elena" din șos. Vergului.

Aici a fost primită de d. dr. Gomoiu, directorul așezămintelor, d-na dr. Viorica Gomoiu și de întreg corpul medical și de asistență al spitalului.

M. S. Regina-Mamă a vizitat salon după salon, interesându-se de fiecare pat, de starea răniților și de felul în care sunt tratați.

Majestatea Sa a stat de vorbă cu fiecare rănit în parte, întrebându-i de luptele la cari au luat parte, unde au fost loviți și de modul în care au fost transportați până la București.

Răniții dădeau răspunsuri pline de vioiciune. In ochii fiecăruia sclipea mândria de a sta de vorbă cu Regina Țării. Toți dădeau dovadă de o excelentă stare morală. Niciunul dintre ei nu-și dădea pe față durerea, niciunul nu-și vădea suferința.

In fiecare salon, M. S. Regina-Mamă era primită cu urale de către răniți.

Toți și-au arătat mulțumirea pentru excelentul tratament la care sunt supuși, în „Așezămintele Majestății Sale", exprimându-și recunoștința pentru grija ce li se poartă de către corpul medical, în frunte cu d. dr. V. Gomoiu.

Mulți dintre răniți veneau dela spitalul din Buzău, unde mai fuseseră vizitați de M. S. Regina-Mamă.

In sala de festivități a „Așezămintelor", amenajată astăzi într'un vast salon pentru răniți, soldatul Andrei Petrache, cu mâna dreaptă amputată, s'a ridicat depe pat strigând:

— „Să trăiască M. S. Regina, ani mulți și fericiți"...

Urale puternice au ieșit din piepturile tuturor răniților, ca și din piepturile elevelor și ale studenților medicinești, care-și fac aici, stagiul muncii de folos obștesc.

Apoi, elevi, studenți și răniți, laolaltă, într'un singur glas, au început să cânte „Trăiască Regele!".

Și glasurile tremurătoare ale răniților, glasuri de soprane ale elevelor și glasurile sonore ale studenților, înălțau parcă o închinare Regelui tânăr, al cărui portret domina întreaga sală, alături de care ardea candela pâlpâietoare a speranței și înălțării Neamului.

Intr'un pat stă răstignit de durere un oștean blond. Este sergentul Strună Teodor, din com. Zubrești-Lăpușna. Refugiat anul trecut de urgia bolșevică, el s'a dus anul acesta să lupte ca un erou, pe acelaș pământ al Basarabiei, deși el nu mai avea nici o brazdă... A luptat și a fost rănit. Și acum, el își arată Reginei, cu toată mândria de luptător, durerile ce-l apasă, dintre care cea mai mare nu este a rănilor primite, ci lipsa de pământ...

M. S. Regina-Mamă spune d-lui dr. Gomoiu să ia notă de necazul rănitului basarabean, pentru a interveni la cei în drept, pentru satisfacere.

Un tânăr avocat din București, care a mai văzut pe M. S. Regina-Mamă și la spitalul din Buzău, este întrebat:

„Unde era mai bine? Acolo sau aici?

„Și-acolo era bine, Majestate! dar mai bine e aici"...

Intr'un alt salon, d-na dr. Viorica Gomoiu prezintă pe un rănit:

„Avem și un boxeur, aici, Majestate!...

„Ești, într'adevăr boxeur?" întrebă Majestatea Sa pe un tânăr brun, cu nasul puternic arcuit.

„Acum nu mai sunt, Majestate!" răspunde, cu un glas care arată că Dincă Constantin, fost campion la categoria semi-mijlocie, acum rănit grav, s'a consolat cu gândul că nu vai mai ieși pe ring.

Intr'o rezervă se găsesc mai mulți răniți: unii mai grav și alții mai ușor, aproape chiar de vindecare.

D. dr. Gomoiu arată că nu poate să-i evacueze încă pe cei mai ușor răniți, deoarece țin să stea cu toții în aceeași rezervă

„Vrem să stăm toți într'o cameră, Majestate, răspunde un rănit. Impreună am luptat pe front, împreună vrem să rămânem și aici".

Tuturor răniților, M. S. Regina-Mamă le-a împărțit pachete cu țigări, biscuiți, cărți poștale și icoane sfințite.

Unul din răniți, care a găsit în pachetele date o fotografie a Majestății Sale Regelui, nu știe unde să o așeze mai bine, pentru a-i fi mai aproape, pentru a-L avea în fața ochilor.

Majestatea Sa Regina-Mamă așează portretul Fiului Ei, pe noptiera dela capătul rănitului. La plecare, toți cei cari stătuseră întinși, în paturi, au isbucnit în urale ce nu se mai isprăveau.

Până când M. S. Regina a vizitat încă un pavilion, toți răniții se strecuraseră jos, în curte. Veniseră și răniții, care umblau în cârje; a venit și rănitul care suferise trepanația creerului și rănitul care abia i se scoseseră schijele din picior, a venit și eroul care a cucerit o cazemată. S'au strâns cu toții în fața „Așezămintelor" pentru a se fotografia cu M. S. Regina-Mamă, cu Regina lor.

Iar după ce s'au fotografiat, au izbucnit în ovații lungi, prelungi, ostășești, — pentru Regina, alinătoare de suferinți, pentru Regina ocrotitoare a răniților din „Așezămintele" Ei, precum și a tuturor răniților, care au sfințit cu sângele lor, pământul desrobit al Bucovinei și al Basarabiei.

La spitalul Colentina

Dela „Așezămintele Elena", M. S. Regina-Mamă s'a dus la spitalul Colentina, unde a viiztat spitalul instalat la „Institutul de ocrotire. „Aici a fost întâmpinată de d-ra dr. Popa, care a dat toate relațiile asupra răniților, ce se bucură de o îngrijire specială.

M. S. Regina a vizitat apoi pe răniții internați în clinica d-lui dr. Ion Jianu.

Un rănit, căruia nu i s'a putut scoate încă schija ce i-a intrat în ceafă, spune Majestății Sale care-l întreabă de starea sănătății: „Abia aștept să mă fac bine și să plec iar pe front".

Simplu, fără emfază, fără declamație... Majestatea Sa Regina citește apoi răvașul în versuri, făcut către cei de acasă, de soldatul Bujor Enache, stă de vorbă cu un civil muncitor, care a suferit un accident de circulație și se interesează la fiecare pat, de starea ostașilor, care-și poartă suferința cu atâta eroism.

De-aici, M. S. Regina-Mamă

(Continuare in pag. 2-a)

REZULTATELE OPERAȚIILOR GERMANE

DIN ULTIMA SĂPTĂMÂNĂ PE FRONTUL DE EST

Berlin, 9 (Rador). — Din sursă militară bine informată se află că, în lupta contra Sovietelor, săptămâna care s'a terminat în ziua de 9 August se caracterizează prin faptul că înaltul comandament german a publicat în mai multe comunicate speciale rezultatul obținut până în prezent și că, în plus, el a dat la iveală secretul ce învalue operațiile trupelor germane la răsărit.

Iată amănunte asupra rezultatelor obținute până astăzi:

1) Bătălia dela Smolensk, care a fost extrem de sângeroasă și care a durat multă vreme, s'a terminat în favoarea trupelor germane.

Ea a exclus, din nou, părți foarte importante din armata sovietică din viitoarele lupte.

Amploarea acestei bătălii este dovedită prin faptul că germanii au făcut peste 300.000 prizonieri.

Sfârșitul victorios al bătăliei dela Smolensk a creiat condițiile prielnice noilor operațiuni, care au și început.

2) In Ucraina a început o nouă bătălie de încercuire, care s'a terminat săptămâna aceasta, în cooperare cu formațiuni ungare.

Ca rezultat al acestei bătălii se semnalează astăzi din nou peste 100.000 prizonieri.

In această bătălie, Sovietele vor ceda bucla Niprului și partea din litoralul Mării Negre, unde se află importantul port Odesea.

3) In cursul acestei săptămâni o luptă decisivă a avut loc la aripa de nord prin încercuirea și distrugerea formațiilor inamice la vest de lacul Peipus.

S'au făcut 10.000 prizonieri.

Străpungerea făcută pela importantul nod de cale ferată Taps și până la coasta de sud a golfului Finlandei a fost deasemeni de o importanță decisivă.

Rezultatul acestor lupte a fost distrugerea liniei de cale ferată ce duce dela Petersburg la Reval, linie folosită de Soviete și izolarea completă a spațiului provinciilor baltice.

4) Raidurile aeriene contra Moscovei au fost duse într'un ritm intensificat, astfel încât capitala sovietică a suferit săptămâna trecută al 15-lea atac aerian.

Se semnalează pagube considerabile pricinuite instalațiilor militare și feroviare, precum și industriilor de armament.

Formațiuni germano-române au incercuit și nimicit forțe sovietice considerabile

Berlin, 9 (Rador). — Formațiunile germano-române, care operează în sectorul sudic al frontului de est, au făcut un efort imens cu toate vremea rea și drumurile impracticabile.

Prin lupte și prin marșuri fără întrerupere ele au încercuit și au decimat forțe sovietice considerabile.

Un regiment german de infanterie a parcurs în patru zile de marș forțat, întrerupt numai de mici popasuri, un drum de 260 km., pentru a închide cercul asupra unei divizii sovietice.

Numeroase lupte corp la corp s'au dat între germani și unitățile sovietice, care încercau să rupă lanțul care le încercuia.

In aceste lupte, regimentul german a făcut peste 1.200 prizonieri și a distrus 34 care blindate sovietice.

In ziua de 7 August, regimentul a încercuit complet divizia sovietică, sdrobind și ultimele rămășițe scăpate din acțiunile anterioare.

AVIAȚIA GERMANĂ CONTINUĂ ATACURILE DE DISTRUGERE IN TOATE SECTOARELE FRONTULUI

Berlin, 9 (Rador). — La 8 August, aviația germană și-a continuat atacurile de distrugere contra căilor de retragere și contra liniilor de comunicații sovietice în toate sectoarele frontului de răsărit.

In cursul acestor atacuri, mai multe linii de cale ferată au fost întrerupte; gări importante și mai multe trenuri de marfă au fost distruse cu bombe sau cu armele de bord.

Avioanele germane de luptă au mai atacat și un distrugător sovietic în Golful Finlandei. Cu toată puternica apărare a artileriei sale antiaeriene, distrugătorul a primit mai multe lovituri în plin și s'a scufundat în scurt timp.

In apele dela nord de Riga, un vapor de patrulare sovietic a fost deasemenea scufundat de bombe, iar un altul a fost grav avariat și, după toate probabilitățile, s'a scufundat și el.

CU PRILEJUL DECORĂRII D-LUI GENERAL ANTONESCU CU CRUCEA DE FIER

Telegramele d-lor Goering și Ioachim von Ribbentrop și răspunsul Conducătorului la aceste telegrame

Cu ocazia decorării cu Crucea de Fier în gradul de Cavaler a D-lui General Antonescu, Domnia sa a primit următoarele telegrame:

Excelenței Sale
GENERAL ION ANTONESCU
Conducătorul Statului Român
București

Excelență, îngăduiți-mi să vă transmit felicitările mele deosebit de cordiale pentru înalta distincțiune de război, decernată de către Fuehrer. Sufletul mi se umple de sinceră mulțumire de faptul că înaltele merite câștigate în lupta comună a puterilor Axei, au primit prin Fuehrer această deosebită cinstire. Mă bucur că prin aceasta vitejia armatei române, sub conducerea personală a domniei voastre, dovedită în războiul hotărîtor de destine a popoarelor europene a avut parte de o vădită apreciere.

Cu sentimente de legături camaradereşti, al D-Voastră,
GOERING
Mareșal al Marelui Reich German

Domnul General Antonescu a răspuns după cum urmează:

Excelenței Sale
HERMAN GOERING
Reichsmareșalul Marelui Reich German
Berlin

Am primit cu deosebită bucurie telegrama pe care Excelența Voastră a avut bunăvoința de a mi-o trimite cu ocazia decorării mele de către Marele Fuehrer al Reichului German, cu Crucea de Fier în gradul de Cavaler.

Mulțumesc cu toată căldura inimei mele pentru cuvintele măgulitoare ale Excelenței Voastre adresate mie personal, dar țin să vă exprim întreaga mea recunoștință în deosebi pentru aprecierea din partea Excelenței Voastre, gloriosul Mareșal al Marelui Reich, a vitejiei Armatei Române, în lupta pe care o duce în nedespărțita frăție de arme, cu brava și încercata armată germană.

GENERAL ANTONESCU

Excelenței Sale
CONDUCATORULUI STATULUI ROMAN
GENERAL ANTONESCU
Bucuresti

Cu sinceră bucurie și mulțumire am aflat că Fuehrerul a decernat Excelenței Voastre Crucea de Fier în gradul de Cavaler. Succesele mari ale trupelor viteze, care luptă sub conducerea domniei-voastră, au primit prin această înaltă distincție o deosebită cinstire.

Rog pe Excelența Voastră să primească cu această ocazie felicitările mele cele mai cordiale.

IOACHIM VON RIBBENTROP
Ministrul de Externe al Reichului

Excelenței Sale
IOACHIM von RIBBENTROP
Ministrul de Externe al Marelui Reich German
Berlin

Mulțumesc cu deosebită căldură Excelenței Voastre pentru felicitările ce mi-ați trimis cu ocazia decorării mele de către Marele Fuehrer al Reichului German, cu „Crucea de Fier în gradul de Cavaler".

Vă exprim în acelaș timp întreaga mea recunoștință pentru aprecierea atât de elogioasă a meritelor Armatei Române în lupta pe care o duce alături de încercata și viteaza Armată Germană.

General ANTONESCU

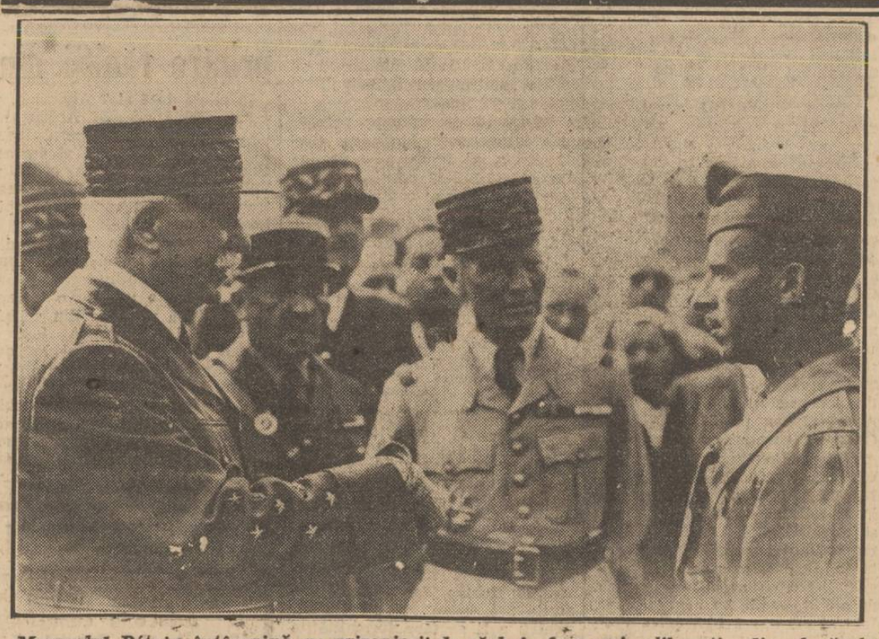

Mareșalul Pétain întâmpină pe prizonierii de războiu francezi, eliberați din lagărele germane și reintorși în patrie. (PK. Wb.)

Defilarea trupelor motorizate în Chișinău, la serbarea decorării ofițerilor și ostașilor unei divizii blindate. (P. P.)